

Forskrift om gebyr til Luftfartstilsynet mv.

Fastsatt av Samferdselsdepartementet xx.yy. 2024 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart §§ 3-1 og 13-8.

Kapittel I. Innledende og generelle gebyrbestemmelser

§ 1 Virkeområde

Forskriften fastsetter gebyr for Luftfartstilsynets arbeid med myndighetshandlinger etter luftfartsloven. For arbeid utført av Det europeiske flysikkerhetsbyrået (EASA) gjelder forskrift 27. juni 2024 nr. 1381 om felleseuropeiske sikkerhetsregler for sivil luftfart og om etablering av et europeisk flysikkerhetsbyrå (EASA-forskriften), jf. forordning (EU) 2019/2153 om avgifter og gebyrer pålagt av Det europeiske flysikkerhetsbyrået.

§ 2 Definisjoner

I forskriften menes med

- a. tillatelse: enhver tillatelse, godkjenning, konsesjon, lisens, sertifikat mv. etter luftfartsloven eller forskrift gitt med hjemmel i luftfartsloven.
- b. vekt i kg: maksimal tillatt startvekt (MTOW Maximum Take-off Weight).
- c. ~~antall ansatte: antall personer ansatt i virksomheten.~~

§ 3 Gebyr for søknad om tillatelse

For søknad om tillatelse skal det enten betales et fast gebyr eller gebyr etter regning etter bestemmelsene i denne forskriften. Det skal betales gebyr selv om søknaden avslås eller trekkes etter at Luftfartstilsynet har påbegynt saksbehandlingen.

Dersom en tillatelse blir tilbakekalt av Luftfartstilsynet eller utløper av andre grunner, skal det ved ny søknad om tillatelse betales gebyr som for første gangs utstedelse.

Luftfartstilsynet kan i særlige tilfeller beslutte helt eller delvis bortfall av gebyr i forbindelse med søknad om tillatelse. Det skal blant annet legges vekt på om det har inntrådt spesielle omstendigheter etter søknadstidspunktet som søker ikke kan lastes for og som det vil være urimelig at søker bærer risikoen for.

§ 4 Nærmere om gebyr etter regning

Gebyr etter regning fastsettes på grunnlag av faktisk timeforbruk og direkte utgifter til reise, opphold, diett, materialer mv. som har vært nødvendig for utførelse av myndighetshandlingen. Ved gebyr etter regning benyttes en timesats på kr ~~4 550~~ **1 700** per time.

Luftfartstilsynet kan i særlige tilfeller bestemme at forskudd skal innbetales på søknadstidspunktet eller senere. Forskuddet skal ikke være større enn det totale gebyret som antas å påløpe.

§ 5 Gebyr for tilsyn (årsgebyr)

Innehaver av tillatelse skal betale årsgebyr etter bestemmelsene i denne forskrift. Årsgebyret dekker Luftfartstilsynets kostnader med rutinemessige inspeksjoner, fornyelse av tillatelsen, forespørsler fra innehaveren og annet arbeid Luftfartstilsynet har med administrasjon og oppfølging.

Årsgebyret dekker en periode på tolv måneder fra kalenderårets begynnelse. Årsgebyr betales etter de rettigheter som er registrert i Luftfartstilsynet og Norges luftfartøyregister per 1. januar og etter gebyrsatser som fastsatt i denne forskrift.

Ved første gangs betaling av årsgebyr skal gebyret

- a. ved utstedelse i første kvartal være 4/4 av årsgebyret.
- b. ved utstedelse i annet kvartal være 3/4 av årsgebyret.
- c. ved utstedelse i tredje kvartal være 2/4 av årsgebyret.
- d. ved utstedelse i fjerde kvartal være 1/4 av årsgebyret.

Ved endring i gitt tillatelse, skal årsgebyr betales i henhold til endret tillatelse fra og med det kvartal endringen skjer.

Plikten til å betale årsgebyr faller bort når en godkjenning eller tillatelse ikke fornyes eller på annen måte utgår.

Luftfartstilsynet kan i særlige tilfeller beslutte delvis bortfall av årsgebyr. Det skal blant annet legges vekt på om det har inntrådt spesielle omstendigheter som innebærer at det er klart urimelig at fullt årsgebyr skal påløpe. Luftfartstilsynet kan også beslutte delvis bortfall av årsgebyr i tilfeller der det dokumenteres at det for hele det aktuelle kalenderåret ikke skal ytes tjeneste i tråd med sertifiseringen eller godkjenningen.

§ 6 Gebyr for aksept eller godkjenning av ledende personell mv.

Hvor Luftfartstilsynet skal godkjenne eller akseptere ledende personell betales kr 13-060 13 530 per søknad om godkjenning eller aksept. For godkjenning av Airworthiness Review Staff betales imidlertid gebyr etter regning med minimumsbeløp kr 14 650, jf. § 4.

§ 7 Gebyr for særskilte inspeksjoner og tjenester mv.

Når Luftfartstilsynet finner det påkrevd med særskilt inspeksjon eller besiktigelse ut over rutinemessige inspeksjoner eller besiktigelser, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

For søknad om godkjenning av AltMOC, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

For Luftfartstilsynets arbeid med andre verifikasjoner, godkjenninger eller dispensasjoner enn nevnt i forskriften her, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

For Luftfartstilsynets arbeid med eller deltagelse i prosjekter knyttet til organisasjoner, produkter, systemer, prosedyrer, installasjoner mv. som ikke kommer inn under andre bestemmelser i denne forskrift, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

For Luftfartstilsynets arbeid med godkjenning, dispensasjon og annen saksbehandling etter bestemmelsene i regelverk om informasjonssikkerhet, Part-IS, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

For Luftfartstilsynets tilsyn eller annet arbeid som utføres etter avtale med annet lands luftfartsmyndigheter, som ikke faller inn under andre bestemmelser, betales gebyr etter regning, jf. § 4. Dersom ikke annet er avtalt, påløper gebyret for den organisasjon som arbeidet knytter seg til.

§ 8 Betalingsbetingelser

Fast gebyr, gebyr etter regning og årsgebyr faktureres av Luftfartstilsynet. Årsgebyr for luftfartøy faktureres til operatør eller registrert eier i Norges luftfartøyregister per 1. januar.

Gebyr for tillatelse til privatperson med arbeidssted i Norge, kan faktureres til arbeidsgiver.

Luftfartstilsynet kan på områder hvor det anses hensiktsmessig, kreve forhåndsbetaling av gebyr samtidig med innsending av søknaden.

Gebyr angis i norske kroner.

§ 9 Virkning av manglende betaling

Søknad om tillatelse vil ikke bli behandlet før søkeren har betalt alle tidligere forfalte ikke omtvistede gebyrkrav.

Hvis gebyrkrav knyttet til fartøy eller organisasjon ikke er betalt ved forfall, vil tilsyn likevel bli utført.

§ 10 Tilbakebetaling av gebyr

Ved forandringer i gitt tillatelse skal årsgebyr betales til og med det kvartal tillatelsen endres eller bortfaller. Virksomheten kan søke om tilbakebetaling av årsgebyr for gjenstående kvartal av året.

Kapittel II. Luftfartøy

§ 11 Om gebyr for registrering av luftfartøy m.m. i Norges luftfartøyregister

Gebyr for registrering av luftfartøy m.m. i Norges luftfartøyregister dekker kostnader for arbeid ved gjennomgåelse av dokumentasjon, registrering av rettigheter i luftfartøy og utstedelse av attester og bevis.

Gebyr fastsettes ut fra fartøyets vekt eller pantedokuments pålydende. Gebyr betales per registreringsforretning. Det må betales ett gebyr for hver registerenhet en attest eller bevis omfatter.

For kunngjøring etter luftfartsloven § 3-4 annet ledd og § 3-35 annet ledd betales gebyr kr 4660 samt annonseringskostnader. For attestert registerutskrift betales gebyr kr 680 **700**. For duplikat av registreringsbevis eller tinglyst dokument betales gebyr kr 680 **700**.

Gebyr betales ikke for tinglysing, registrering eller anmerkning av

- hjemmelsovergang på grunnlag av uskiftebevilling.
- melding som tingretten, gjeldsnemnda eller bostyrer foretar i medhold av konkursloven eller panteloven.
- utleggsforretning, arrestforretning og midlertidig forføyning.
- erklæring fra retten om at det er besluttet gjennomføring av tvangsdekning i et realregistrert formuesgode.

§ 12 Gebyr for registrering av luftfartøy m.m.

For registrering av luftfartøy, registrering av eierskifte, registrering av leieavtale og andre heftelser, inkludert IDERA, samt registrering av påtegning på slike betales

- kr ~~5 270~~ **5 460** for seilfly, motorseilfly, ballong og motordrevet luftfartøy t.o.m. 2 730 kg.
- kr ~~8 200~~ **8 500** for motordrevet luftfartøy fra 2 731 til 5 700 kg.
- kr ~~13 160~~ **13 650** for motordrevet luftfartøy fra 5 701 til 10 000 kg.
- kr ~~16 840~~ **17 450** for motordrevet luftfartøy fra 10 001 kg.

§ 13 Gebyr for registrering av pantedokument og andre rettigheter

For registrering av pantedokument, registrering av påtegning på pantedokument og registrering av pantedokument betales

- kr ~~6 460~~ **6 690** for pantedokument pålydende t.o.m kr 10 000 000.
- kr ~~11 580~~ **12 000** for pantedokument pålydende over kr 10 000 000 t.o.m. kr 100 000 000.
- kr ~~18 490~~ **19 200** for pantedokument pålydende over kr 100 000 000.

§ 14 Gebyr for luftfartøy i ikke-erhvervsmessig luftfart som nevnt i EASA-forskriften, forordning (EU) 2018/1139 artikkel 2 nr. 3 bokstav d, jf. vedlegg I (Annex I-fartøy)

For utstedelse av luftdyktighetsbevis/særskilt luftdyktighetsbevis/Permit to fly/særskilt flygetillatelse for luftfartøy i ikke-erhvervsmessig luftfart som nevnt i EASA-forskriften, jf. forordning (EU) 2018/1139 artikkel 2 nr. 3 bokstav d, jf. vedlegg I (Annex I-fartøy) betales gebyr etter følgende satser:

		Utstedelse
a. Seilfly, motorseilfly, ballong		5 680 5 880
b. Motordrevet luftfartøy	1. t.o.m 1 200 kg	7 000 7 250
	2. fra 1 201 - 2 730 kg	10 280 10 650
	3. fra 2 731 – 5 700 kg	16 290 16 880
	4. over 5 701 kg	40 400 41 850
c. Selvbygde luftfartøy		7 350 7 610
d. Historisk luftfartøy		7 350 7 610

For første gangs utstedelse av N-ARC for luftfartøy i ikke-erhvervsmessige luftfart som nevnt i EASA-forskriften, jf. (EU) 2018/1139 artikkel 2 nr. 3 bokstav d, jf. vedlegg I (Annex I-fartøy) jf. første ledd, påløper det ikke gebyr. For forlengelse av N-ARC basert på vedlikeholdsrapport, betales gebyr kr ~~3 510~~ **3 640**.

I tillegg til gebyr etter første og andre ledd, betales gebyr etter regning, jf. § 4, for gjennomgang av prøveflygingsprogram, tilhørende dokumentasjon, besiktigelse og utstedelse av tillatelse til prøveflyging (særskilt flygetillatelse) for luftfartøy i ikke-erhvervsmessig luftfart som nevnt i EASA-forskriften, jf. forordning (EU) 2018/1139 artikkel 2 nr. 3 bokstav d, jf. vedlegg I (Annex I-fartøy).

Som historisk luftfartøy regnes luftfartøy som er 50 år eller eldre (produksjonsår ~~1975~~ **1976** eller tidligere) og som er i ikke-kommersiell bruk.

§ 15 Gebyr for utstedelse av Airworthiness Review Certificate (ARC)

Gebyr for utstedelse av ARC dekker kostnader ved blant annet gjennomgåelse av luftfartøyets tekniske dokumentasjon vedrørende typesertifikat, vedlikehold, modifikasjoner og reparasjoner. Gebyret dekker også utgifter ved besiktigelse og andre utgifter i forbindelse med Airworthiness Review samt utstedelse av luftdyktighetsbevis.

For nye luftfartøy hvor ARC utstedes på grunnlag av Statement of Conformity, betales gebyr kr ~~3 510~~ **3 640**.

For utstedelse av ARC basert på anbefaling (recommendation) betales gebyr

- kr ~~1 960~~ **2 030** for seilfly, motorseilfly og ballong.
- kr ~~3 510~~ **3 640** for motordrevet luftfartøy t.o.m. 2 730 kg.
- kr ~~5 110~~ **5 290** for motordrevet luftfartøy over 2 730 kg.

For validering av ARC betales kr ~~1 960~~ **2 030**.

For utstedelse av ARC i andre tilfeller enn andre og tredje ledd, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

Når gebyr for utstedelse av ARC er et fast gebyr, skal det likevel betales gebyr etter regning, jf. § 4, dersom luftfartsmyndighetens arbeid blir særlig omfattende på grunn av luftfartøyets tilstand, eller fordi eier/operatør ikke stiller nødvendig dokumentasjon til rådighet eller andre særlige omstendigheter foreligger.

§ 16 Årsgebyr for luftfartøy med luftdyktighetsbevis/særskilt luftdyktighetsbevis/Airworthiness Review Certificate (ARC)/N-ARC

For luftfartøy registrert i Norges luftfartøyregister med luftdyktighetsbevis/særskilt luftdyktighetsbevis/Airworthiness Review Certificate/N-ARC betales årsgebyr etter følgende satser:

	<i>Årsgebyr</i>
a. Seilfly, motorseilfly, ballong	2 340 2 420
b. Motordrevet luftfartøy t.o.m. 1 200 kg	6 400 6 630
c. Motordrevet luftfartøy fra 1 201 – 2 730 kg	7 830 8 110
d. Motordrevet luftfartøy fra 2 731 – 5 700 kg	12 830 13 290
e. Motordrevet luftfartøy fra 5 701 - 10 000 kg	38 450
f. Motordrevet luftfartøy fra 10 001 - 50 000 kg	52 500
g. Motordrevet luftfartøy over 50 001 kg	90 500
h. Selvbygde luftfartøy	4 870 5 050
i. Historiske luftfartøy	4 540 4 700

Når Luftfartstilsynet etter avtale med annet lands luftfartsmyndighet har påtatt seg tilsynsansvar for et utenlandskregistrert luftfartøy, kan det innkreves årsgebyr etter første ledd.

§ 17 Gebyr for typeakseptering, konstruksjons-, modifikasjons- og reparasjonsgranskning av luftfartøy og annet flymateriell

For typeakseptering, konstruksjons-, modifikasjons- og reparasjonsgranskning av luftfartøy og annet flymateriell som ikke har eller vil få EASA-typesertifikat eller annen EASA-godkjenning (Annex I-luftfartøy), betales gebyr etter regning, jf. § 4 for

- gjennomgåelse og godkjenning av tekniske spesifikasjoner, tegninger og beregninger mot relevant byggekode, besiktigelse av luftfartøy eller flymateriell.
- besiktigelse av skader av betydning for luftdyktigheten, godkjenning av reparasjonsunderlag og besiktigelse ved godkjenning av reparasjoner.
- gjennomgåelse av spesifikasjoner, tegninger og beregninger for nye konstruksjoner, besiktigelse og kontroll av luftfartøy eller flymateriell og annet arbeid i forbindelse med godkjenning av nye konstruksjoner.

§ 18 Gebyr for andre tekniske godkjenninger mv.

For tillatelse til selvbygging av luftfartøy betales gebyr kr ~~3 810~~ **3 950**. For fornyelse eller gjenutstedelse av tillatelse betales gebyr kr ~~1 320~~ **1 370**.

For utstedelse av spesielt luftdyktighetsbevis for eksport, type «Not valid for Flight», betales gebyr etter regning, jf. § 4.

For utstedelse av tillatelse (Permit to fly) for enkeltflyginger betales gebyr kr ~~4 800~~ **4 970**. For duplikat av reisedagbok betales gebyr kr ~~990~~ **1 030**.

For utstedelse av miljøbevis betales gebyr kr ~~2 650~~ **2 750**.

For godkjenning av nytt vedlikeholdsprogram (AMP) for ikke-erhvervsmessig luftfartøy betales gebyr kr ~~3 210~~ **3 330**. For revisjon av godkjent vedlikeholdsprogram betales gebyr kr ~~1 590~~ **1 650**.

Det skal likevel betales gebyr etter regning, jf. § 4, for godkjenning av vedlikeholdsprogram (AMP) dersom Luftfartstilsynets arbeid blir særlig omfattende fordi eier eller operatør ikke stiller nødvendig dokumentasjon til rådighet eller andre særlige omstendigheter foreligger.

For utstedelse av Exemption for luftfartøy betales gebyr kr ~~7 610~~ **7 880**.

Kapittel III. CAMO og flyverksted mv

§ 19 Årsgebyr og gebyr for godkjenning av organisasjon som administrerer luftfartøy og vedlikehold av disse (CAMO)

Gebyr for godkjenning av CAMO dekker kostnader ved blant annet gjennomgåelse og godkjenning av driftshåndbøker, organisasjon og inspeksjon før godkjenning gis.

For godkjenning av CAMO betales gebyr etter regning, jf. § 4 og årsgebyr etter følgende satser:

	<i>Årsgebyr</i>
a. Grunngebyr	30 000 31 100
b. tillegg for hvert vedlikeholdsprogram for luftfartøymodell/variant med MTOW t.o.m. 2 730 kg	16 070 16 650
c. tillegg for hvert vedlikeholdsprogram for luftfartøymodell/variant med MTOW fra 2 731 – 5 700 kg	28 700 29 700
d. tillegg for hvert vedlikeholdsprogram for luftfartøymodell/variant med MTOW over 5 701 kg	44 500 46 100
e. tillegg for Subpart I rettighet Airworthiness Review	10 000 10 400
f. Permit to fly	10 000 10 400

For endring av gitt godkjenning som følge av nytt vedlikeholdsprogram, betales gebyr etter regning, jf. § 4. For søknad om godkjenning av Subpart I rettighet (Airworthiness Review), betales gebyr etter regning, jf. § 4. For søknad om endring av gitt godkjenning i andre tilfeller, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

For virksomhetstilsyn med organisasjoner som har inngått avtale om subkontrakt av oppgaver, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

§ 20 Årsgebyr og gebyr for godkjenning av flyverksteder som utfører vedlikehold, modifisering og reparasjon av flymateriell og organisasjoner som administrerer luftfartøy (Part-145/Part-CAO) mv.

Gebyr for godkjenning av flyverksteder og organisasjoner som administrerer luftfartøy dekker kostnader ved blant annet gjennomgåelse og godkjenning av driftshåndbøker, organisasjon og inspeksjon før godkjenning gis.

For godkjenning av flyverksteder og organisasjoner som administrerer luftfartøy betales gebyr etter regning, jf. § 4, og årsgebyr etter følgende satser:

	<i>Årsgebyr</i>
Grunngebyr Part-145	25 000 25 900
I tillegg til grunngebyr betales tillegg for:	
a. A1 rettighet	70 000 72 500
b. A2 rettighet	40 000 41 500
c. A3 rettighet, helikopter over 3170 kg	70 000 72 500
d. A3 rettighet, helikopter under 3170 kg	40 000 41 500
e. A4 rettighet	20 000 20 700
f. B rettighet (per rettighet B1, B2 og B3)	10 000 10 400
g. C rettighet (per rettighet komponent C1 – C22)	5 000 5 200
h. D1 rettighet (Specialised services, NDT)	10 000 10 400
i. Per linestasjon	7 000 7 250
j. Per offshore linestasjon	15 000 15 500

k. Per baselokasjon utenom hovedbase	15 000 15 500
--------------------------------------	--------------------------

I de tilfeller hvor baselokasjon og linestasjon er samlokalisert, betales bare gebyr for baselokasjon.

	Årsgebyr
Grunngebyr Part-CAO:	21 000 20 700
Tillegg for hver rettighet:	
a. Luftfartøy og helikopter -unntatt CMPA (complex motor powered aircraft)	7 000 7 250
b. Luftfartøy inntil 2 730 MTOM	5 000 5 200
c. Helikopter inntil 1 200 kg MTOM	5 000 5 200
d. Luftskip, ballong, seilfly	5 000 5 200
e. Airworthiness review	7 000 7 250
f. Maintenance	5 000 5 200
g. Permit to fly	5 000 5 200
h. Continuing Airworthiness management	10 000 10 400
i. Komplett motor (turbin og piston), øvrige	5 000 5 200
j. Specialised services (NDT)	7 000 7 250

For godkjenning av flyverksted og vedlikeholdsordning som ikke har ansatte, betales gebyr for første gangs godkjenning kr ~~5 700~~ 5 900 og årsgebyr kr ~~3 600~~ 3 730.

For tilsyn med faste eller midlertidige baser som har vedlikeholdsrettigheter utenfor Norge, betales gebyr etter regning, jf. § 4. For tilsyn med organisasjoner som har inngått avtale om subkontrakt av oppgaver, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

For søknad om opprettelse av fast eller midlertidig base etter at godkjenning av vedlikeholdsorganisasjon/flyverksted er utstedt, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

For søknad om godkjenning av Sub Part I-rettighet (Airworthiness Review) betales gebyr etter regning, jf. § 4.

For søknad om endring av gitt godkjenning betales gebyr etter regning, jf. § 4.

§ 21 Årsgebyr og gebyr for godkjenning av andre tekniske organisasjoner eller personell

For godkjenning av Part 66 Independent Airworthiness Review Staff betales gebyr kr ~~15 160~~ 15 700.

For godkjenning som luftdyktighetsgransker for nasjonalt sertifisert luftfartøy betales gebyr kr ~~15 160~~ 15 700. For godkjenning som luftdyktighetsgransker for eget amatørbygd luftfartøy betales gebyr kr ~~7 410~~ 7 680.

For godkjenning av Stand Alone CAMO betales gebyr etter regning jf. § 4, med minimumsbeløp kr ~~8 140~~ 8 450. For godkjent Stand Alone CAMO påløper årsgebyr kr ~~7 240~~ 7 500. For endring av gitt godkjenning som følge av nytt vedlikeholdsprogram betales gebyr kr ~~2 340~~ 2 420, likevel slik at hvis medgått tid utgjør mer enn to timer påløper gebyr etter regning, jf. § 4. For søknad om endring av gitt godkjenning i andre tilfeller, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

§ 22 Årsgebyr og gebyr for godkjenning av organisasjon som designer flymateriell

Gebyr for godkjenning av organisasjon som designer luftfartøy (Annex I- luftfartøy) eller annet flymateriell som ikke har EASA-typesertifikat eller annen EASA- godkjenning dekker kostnader ved blant annet gjennomgåelse og godkjenning av driftshåndbøker, organisasjon, tekniske standarder og inspeksjon før godkjenning gis.

For første gangs godkjenning av organisasjon som designer flymateriell betales gebyr etter regning, jf. § 4.

For søknad om endring av gitt godkjenning betales gebyr etter regning, jf. § 4.

For organisasjon som designer flymateriell betales årsgebyr med

a. kr ~~13 100~~ **13 600** for organisasjon med 1 – 5 ansatte.

b. kr 19 400 **20 100** for organisasjon med over 5 ansatte.

§ 23 Årsgebyr og gebyr for godkjenning av organisasjon som produserer flymateriell

Gebyr for godkjenning av organisasjon som produserer flymateriell dekker kostnader ved blant annet gjennomgåelse og godkjenning av driftshåndbøker, organisasjon, tekniske standarder og inspeksjon før godkjenning gis.

For godkjenning av organisasjon som produserer flymateriell betales gebyr etter regning, jf. § 4 og årsgebyr etter følgende satser:

	Årsgebyr
Grunngebyr	75 000 78 000
a. Tillegg per C rettighet	20 000 20 700
b. Tillegg per base i Norge	15 000 15 500

For søknad om endring av gitt godkjenning betales gebyr etter regning, jf. § 4.

For tilsyn med faste eller midlertidige baser utenfor Norge, betales gebyr etter regning, jf. § 4. For tilsyn med organisasjoner som har inngått avtale om subkontrakt av oppgaver, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

Kapittel IV. Luftfartsselskap mv.

§ 24 Årsgebyr og gebyr for lisens/Air Operator's Certificate (AOC) til ervervsmessig luftfartsvirksomhet

Gebyr for godkjenning og utstedelse av AOC/lisens til ervervsmessig luftfartsvirksomhet, dekker kostnader ved blant annet gjennomgåelse og godkjenning av dokumentasjon av forretningsplan, økonomi og finansiering, organisasjon, vedlikeholdsordning, tekniske og operative standarder, utredning og inspeksjon før lisens gis.

For første gangs godkjenning og utstedelse av AOC/lisens til ervervsmessig luftfartsvirksomhet betales gebyr etter regning, jf. § 4.

Årsgebyr for innehaver av AOC/lisens består av et grunngebyr og et tillegg per godkjent rettighet. Grunngebyret dekker en fartøytype og betales etter følgende satser:

AOC fly. Kategori og vektklasse	Grunngebyr
a. Inntil 2 000 kg VFR	120 000 126 000
b. Inntil 2 000 kg IFR	180 000 189 000
c. 2 001 – 5 700 kg	300 000 315 000
d. 5 700 kg – 10 000 kg	500 000 525 000
e. 10 001 kg – 45 000 kg	1 000 000 1 050 000
f. 45 001 kg – 70 000 kg	2 000 000 2 100 000
g. Over 70 001 kg	2 500 000 2 625 000

AOC helikopter. Kategori og vektklasse	Grunngebyr
a. Inntil 2 000 kg, VFR	120 000 126 000
b. Inntil 2 000 kg, IFR	180 000 189 000
c. Fra 2 001 kg til og med 5 700 kg	300 000 315 000
d. Fra 5 701 kg til og med 10 000 kg	1 000 000 1 050 000
e. Over 10 001 kg	1 500 000 1 575 000

Tillegg til grunngebyr i kategori fly og/eller helikopter	Gebyrsats
a. Per operativ driftsbase (for fly)	15 000 15 500
b. Per helikopterbase som krever tilsyn, inkludert SAR	15 000
c. Per sekundærbase	10 000
d. Per luftfartøytype/helikoptertype ut over én	30 000 31 100
e. Cabin Crew trening, inkludert utstedelse CC	250 000 259 000
f. SAR driftstillatelse	200 000

Tillegg til grunngebyr for SPA-rettigheter som krever spesifikk godkjenning	Gebyrsats
a. ETOPS - extended range operations with two-engined aeroplanes	50 000 52 000
b. PBN – performance-based navigation	30 000 31 100
c. LVO – low visibility operations (approach and landing)	10 000 10 400
d. LVO (take-off)	10 000 10 400
e. DG (Farlig gods)	50 000 52 000
f. HOFO – helicopter offshore operations	200 000 208 000
g. HEMS – helicopter emergency medical services (IFR)	50 000 52 000
h. HEMS – helicopter emergency medical services (VFR)	30 000 31 100

AOC/lisens gjelder bare for den operatør den er utstedt til. Grunngebyret beregnes ut fra vekten til tyngste fartøy. For selskaper som har både AOC/lisens og driver spesialiserte luftfartsoperasjoner etter selverklæring, betales bare gebyr for AOC/lisens. For selskap som har både fly og helikopter betales grunngebyr i den kategori som omfatter flest fartøy.

For særskilt vurdering av endring i eierskap og kontroll for innehaver av AOC/lisens, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

For søknad om utstedelse av driftstillatelse for SAR betales gebyr etter regning jf. § 4.
§ 25 *Nærmere om gebyr for AOC/lisens til ervervsmessig luftfartsvirksomhet*

Dersom det samtidig søkes om godkjenning for flere av kategoriene i § 24 andre ledd, betales kun gebyr etter den kategori som gir høyest gebyr.

For søknad om endring i en gitt godkjenning eller tillatelse betales gebyr etter regning, jf. § 4. Det betales likevel ikke gebyr når et selskap foretar utskifting av et fartøy til et annet av samme type. For søknad om endring som innebærer overgang til ny kategori eller vektklasse, betales gebyr etter regning, jf. § 4. Ved overgang til ny kategori eller vektklasse må det betales årsgebyr etter ny kategori eller vektklasse fra og med det kvartal endringen skjer.

For tilsyn med sekundærbaser **operativ driftsbaser** samt faste eller midlertidige baser utenfor Norge, betales gebyr etter regning, jf. § 4. For godkjenning av nye sekundærbaser **operativ driftsbaser** eller faste eller midlertidige baser ut over hovedbase, etter at AOC/lisens er utstedt, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

For godkjenning av enkelttransport av farlig gods betales gebyr kr ~~6 350~~ **6 580**. For søknad om generell tillatelse for transport av farlig gods betales gebyr etter regning, jf. § 4.

For tillatelse til lavtflyging betales gebyr kr ~~2 700~~ **2 800** per tillatelse.

§ 25 *Årsgebyr og gebyr for Statsluftfart (NY)*

For behandling av søknad om utstedelse av driftstillatelse og andre godkjenninger tilknyttet statsluftfart betales gebyr etter regning, jf. § 4.

Organisasjon med godkjent driftstillatelse for statsluftfart betaler grunngebyr etter satser i § 26 og tillegg etter satser i § 24. I tillegg til grunngebyr og tilleggsgebyr betales kr 20 000 per luftfartøytype ut over en.

For godkjenning av sikkerhetssystem for ideelle organisasjoner som skal utføre sivil statsluftfart, betales gebyr etter regning jf. § 4.

Ideell organisasjon med godkjent sikkerhetssystem betaler årsgebyr kr 10 000.

§ 26 *Årsgebyr og gebyr for luftfartsoperatører som driver luftfartsoperasjoner etter selverklæring*

Luftfartsoperatør som driver luftfartsoperasjoner etter selverklæring jf. forskrift 7.august 2013 nr. 956, forordning (EU) nr. 965/2012, ORO.DEC.100 skal betale årsgebyr etter følgende satser:

<i>Deklarerte organisasjoner og Statsluftfart</i>	<i>Grunngebyr:</i>
a. VFR, opptil 2 000 kg	50 000 51 800
b. VFR, 2 001 – 5 700 kg	100 000 104 000
c. IFR, opptil 5 700 kg	150 000 154 000
d. IFR, over 5 701 kg	127 300 230 000

I tillegg til grunngebyret betales kr ~~20 000~~ **20 800** per luftfartøytype ut over en, og per rettighet i henhold til tabellen i § 24.

For utstedelse av autorisasjon for høyrisiko spesialiserte luftfartsoperasjoner jf. forskrift 7.august 2013 nr.956, forordning (EU) nr. 956/2012, ORO.SPO.110, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

§ 27 *Gebyr for godkjenning av leie av luftfartøy mv.*

For godkjenning av avtale om leie av luftfartøy betales gebyr kr 19 200 per fartøy. For godkjenning av forlengelse og andre endringer av leieavtale for luftfartøy betales gebyr kr ~~11 500~~ **11 900** per fartøy. For godkjenning av eierskifte betales gebyr kr ~~8 090~~ **8 380** per fartøy. For godkjenning av avtale om wet-lease av luftfartøy betales gebyr kr ~~12 780~~ **13 240** per fartøy. For godkjenning av forlengelse av avtale om wet-lease av luftfartøy betales gebyr kr ~~8 090~~ **8 380**.

For arbeid i forbindelse med avtale om utleie av norskregistrert luftfartøy betales gebyr kr ~~12 780~~ **13 240** per fartøy. For arbeid i forbindelse med forlengelse av slik avtale om utleie, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

§ 28 Operasjon til lufthavn og aerial work

For godkjenning av luftfartsoperatører som driver luftambulansetjeneste eller regelbundet ervervsmessig lufttransport til norsk kortbanelufthavn, betales gebyr etter regning, jf. § 4. For godkjenning av andre luftfartsoperatører som driver ikke-regelbundet ervervsmessig lufttransport på norsk lufthavn med krav om særlig godkjenning (compliance review), betales gebyr kr ~~6 540~~ **7 850**.

For søknad fra utenlandske luftfartsselskaper om tillatelse til spesialiserte operasjoner (Aerial Work) eller lufttransport i Norge utenfor landingsplass til allmenn bruk, betales gebyr kr ~~2 780~~ **3 340** per tillatelse.

Kapittel V. Andre operative tillatelser

§ 29 Gebyr for privatflyging med utenlandskregistrert luftfartøy

For søknad om tillatelse til privatflyging med utenlandskregistrert luftfartøy i Norge, betales gebyr kr ~~2 450~~ **2 540**.

§ 30 Gebyr for flyoppvisning, oppvisningstillatelse og ballong

For søknad om tillatelse til flyoppvisning betales gebyr kr ~~2 410~~ **2 500**. For søknad om utstedelse eller gjenutstedelse av oppvisningstillatelse, betales gebyr kr 730.

For søknad om tillatelse til bruk av forankret ballong eller tillatelse til slipp av friballong, betales gebyr kr ~~2 790~~ **2 890**.

§ 31 Gebyr for tillatelse til flyging i restriksjonsområde

For søknad om tillatelse til flyging i restriksjonsområde for luftfartøy inkludert luftfartøy uten fører ombord betales gebyr kr ~~3 070~~ **3 180**. For søknad om forlengelse av tillatelse til flyging i restriksjonsområde betales gebyr kr ~~1 550~~ **1 610**.

Kapittel VI. UAS-operasjoner

*§ 32 Gebyr for registrering **som UAS-operatør i åpen kategori***

For **person som registrering registrerer seg** som UAS-operatør i åpen kategori betales et årlig gebyr på kr 230.

For organisasjon som registrerer seg som UAS operatør i åpen kategori betales et årlig gebyr på kr 2 300.

Der det foreligger avtale om masseregistrering av medlemmer som flyr modellfly etter godkjent sikkerhetssystem betales et årlig gebyr på kr 120 per medlem.

§ 33 Årsgebyr og gebyr for godkjenning av luftfartøy uten fører ombord (RPAS)

For godkjenning av RO 2-operatør eller RO 3-operatør betales gebyr etter regning, jf. §

4. For godkjent RO 2-operatør betales årsgebyr kr ~~8 650~~ **8 960**. For godkjent RO 3-operatør betales årsgebyr kr ~~19 100~~ **19 800**.

For godkjenning av system til bruk for RO 3-operatør betales gebyr etter regning, jf. § 4.

For godkjenning av særskilt prosedyre for flyging, betales gebyr kr ~~4 700~~ **4 870**.

~~Deklarert statsluftfartsoperatør betaler årsgebyr kr 6 270.~~

§ 34 Gebyr for statsluftfartsoperatør (deklarerert og spesifikk kategori)

For deklarerert statsluftfartsoperatør betales årsgebyr kr 7 000.

For godkjenning av statsluftfartsoperatør i spesifikk kategori betales gebyr etter regning, jf. § 4.

For godkjent statsluftfartsoperatør i spesifikk kategori betales årsgebyr kr 15 000.

Statsluftfartsoperatør som har kontrakt med eller er tilknyttet en annen organisasjon som benytter deres operasjonstillatelse, betaler et årlig tilleggsgebyr på kr 10 000 per tilknyttet organisasjon.

§ 34 ~~35~~ Gebyr for eksamen som fjernpilot eller fartøysjef på luftfartøy uten fører om bord

For eksamen i åpen kategori A2 betales gebyr kr ~~940~~ **970**.

For eksamen i spesifikk kategori STS betales gebyr kr ~~1 340~~ **1 390**.

For eksamen for påbygging fra A2 til STS betales gebyr kr ~~630~~ **650**.

For eksamen som pilot eller fartøysjef på luftfartøy uten fører om bord, jf. forskrift 30. november 2015 nr. 1404 om luftfartøy som ikke har fører om bord mv, betales gebyr kr ~~900~~ **930**.

Gebyr betales ved oppmøte til eksamen.

§ ~~35~~ **36 Gebyr for godkjenning og årsgebyr for UAS-operatører i spesifikk kategori**

For godkjenning av operasjon i spesifikk kategori (Operational Authorisation) skal det betales gebyr etter regning, jf. § 4. Dette gjelder også operatør som benytter predefinerte risikoanalyser (PDRA)

UAS-operatør med godkjent operasjonstillatelse i spesifikk kategori skal betale årsgebyr kr ~~30 900~~ **32 000**. Revisjon av operasjonstillatelse er inkludert i årsgebyret. Dersom revisjon blir særlig omfattende på grunn av at UAS-operatøren ikke stiller nødvendige dokumentasjon til rådighet eller andre særlige omstendigheter foreligger påløper gebyr etter regning jf. § 4.

Årsgebyret dekker inntil to operasjonstillatelser. Ut over dette betales et årlig tillegg på kr 5 000 per tillatelse.

UAS operatør som har kontrakt med eller er tilknyttet en annen organisasjon som benytter deres operasjonstillatelse, skal betale et årlig tillegg på kr 15 000 per tilknyttet organisasjon.

~~UAS-operatør i spesifikk kategori som har flere enn tre baser eller flere enn tre godkjente operasjonstillatelser skal betale årsgebyr kr 47 000.~~

~~UAS-operatør som nevnt i andre og tredje ledd, som har flere enn fem godkjente operasjonstillatelser, skal i tillegg til årsgebyret betale kr 6 270 per godkjente operasjon ut over fem.~~

UAS-operatør som kun har godkjente operasjoner standardscenario (STS) skal betale årsgebyr kr ~~6 270~~ **6 500**.

UAS-operatør som benytter PDRA eller STS i kombinasjon med SORA skal betale årsgebyr for operatør i spesifikk kategori, jf. annet ledd.

§ 3637 Gebyr for godkjenning og årsgebyr for UAS-operatør med lett UAS sertifikat (LUC)

For godkjenning som UAS operatør i spesifikk kategori med lett UAS sertifikat (LUC), betales gebyr etter regning, jf. § 4. Innehaver av LUC skal betale årsgebyr kr ~~57 800~~ **60 000**.

Revisjon av operasjonstillatelse er inkludert i årsgebyret. Dersom revisjon blir særlig omfattende på grunn av at UAS-operatøren ikke stiller nødvendige dokumentasjon til rådighet eller andre særlige omstendigheter foreligger påløper gebyr etter regning, jf. § 4.

UAS operatør med lett UAS sertifikat (LUC) som har kontrakt med eller er tilknyttet en annen organisasjon som benytter deres operasjonstillatelse skal betale et årlig tillegg på kr 10 000 per tilknyttet organisasjon.

§ 3738 Gebyr for søknad fra utenlandske UAS-operatører

For søknad om godkjenning fra UAS-operatør med operasjonstillatelse etter forordning (EU) 2019/947 betales gebyr kr ~~4 700~~ **6 700**.

For søknad om godkjenning fra tredjelands UAS-operatører betales gebyr etter regning, jf. § 4.

§ 3839 Gebyr for markedstilsyn

For offentlig kontroll og markedstilsyn med ubemannet luftfartøy gjennomført som dokumentkontroll skal det betales gebyr. For dokumentkontroll skal det betales gebyr kr ~~3 030~~ **3 140**. Når det gjennomføres stedlig inspeksjon skal det betales gebyr etter regning, jf. § 4. Når det gjennomføres fysisk kontroll og analyser skal det betales gebyr etter regning, jf. § 4.

For kostnader tilknyttet aktiviteter i forbindelse med manglende samsvar med krav i regelverket, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

Kapittel VII. Sertifikat og skoletillatelser mv.

§ 3940 Generelle bestemmelser om gebyr for luftfartssertifikat mv.

Gebyr for luftfartssertifikat, rettigheter og luftfartsbevis dekker Luftfartstilsynets kostnader til prøver og utstedelse.

For overføring av sertifikat fra en annen EASA-medlemsstat til Norge betales gebyr kr ~~3 900~~ **4 040**. For overføring av sertifikat fra Norge til annen EASA-medlemsstat betales gebyr kr ~~2 500~~ **2 590**.

For bytte fra BSL C-sertifikat til Part FCL-sertifikat betales gebyr kr ~~1 510~~ **1 560**.

For validering av utenlandsk sertifikat for å utøve PPL-rettigheter og utstedelse av typerettighet som er begrenset til luftfartøy registrert i tredjeland, betales gebyr kr ~~3 760~~ **4 070**.

For validering av annet utenlandsk sertifikat betales gebyr kr ~~5 530~~ **5 730**.

For bytte av ATPL/CPL/PPL-sertifikat til LAPL betales gebyr kr ~~660~~ **680**.

For utstedelse av særskilt tillatelse i tilknytning til sertifikat, rettighet, instruktør- eller kontrollantrettighet betales gebyr kr ~~2 220~~ **2 300**. Det betales ikke nytt gebyr når særskilt tillatelse utstedes på bakgrunn av en særskilt tillatelse av tidsbegrenset varighet mindre enn 1 år.

§ 4041 Gebyr for teoriprøver – piloter

For teoriprøver til trafikkflygersertifikat og instrumentrettighet betales gebyr etter følgende satser:

	<i>CPL/ATPL</i>	<i>IR/BIR/ CB-IR</i>
a. Teoriprøve, per enkeltfag og forsøk	930 960	930 960

Det må betales gebyr også for prøve som ikke består eller ikke er gjennomført på grunn av forhold hos kandidaten. Dette gjelder også dersom kandidaten trekker seg etter fristen for å reservere eksamenstid.

For teoriprøver til privatflygersertifikat betales gebyr etter følgende satser:

	<i>LAPL/PPL</i>
a. Teoriprøve, per enkeltfag og forsøk	530 550

§ 41 ~~42~~ *Gebyr for utstedelse av sertifikat og rettighet etter ferdighetsprøve (skill test) – piloter*

For utstedelse av sertifikat og rettighet etter ferdighetsprøve betales gebyr etter følgende satser:

	<i>PPL/LAPL</i>	<i>CPL/MPL/ATPL</i>	<i>IR/BIR/ CB-IR</i>
a. Første gangs utstedelse av sertifikat eller instrumentrettighet	2 050 2 120	5 500 5 700	3 900 4 040
b. Utstedelse av klasserettighet på fly, nye privilegier for LAPL og typerettighet på SEP helikopter	1 980 2 050	1 980 2 050	
c. Utstedelse av typerettighet på fly eller SET/MET	1 980 2 050	3 650 3 780	

Gebyret dekker ikke honorar for kontrollant eller andre kostnader i tilknytning til ferdighetsprøven.

For kombinert prøve betales bare det høyeste gebyret.

Når ferdighetsprøve gjennomføres av Luftfartstilsynet betales gebyr kr ~~3 600~~ **3 730** i tillegg til gebyr for utstedelse.

§ 42 ~~43~~ *Gebyr for ferdighetskontroll (rettighetsforlengelse) - piloter*

For ferdighetskontroll betales gebyr etter følgende satser:

	<i>PPL</i>	<i>CPL/MPL/ATPL</i>
a. Ferdighetskontroll/rettighetsforlengelse	1 660 1 720	2 500 2 590
b. Ferdighetskontroll/rettighetsforlengelse på fly for klasserettighet SEP (land/sea), SET, MEP (land/sea), rettighet på Annex I luftfartøy og forlengelse av typerettighet på SEP helikopter		1 660 1 720

c. For hver ferdighetskontroll/rettighetsforlengelse per kalenderår ut over de første ferdighetskontrollene som nevnt i bokstav a og b, betales gebyr per ferdighetskontroll.	690 710	690 710
d. For hver ferdighetskontroll/rettighetsforlengelse IR (A/H) som ikke inngår i kombinert prøve	690 710	690 710

Gebyr for ferdighetskontroll dekker eventuell utstedelse av duplikat, samt øvrig saksarbeid som innebærer utskrift av nytt sertifikat, bevis eller rettighet.

Når Luftfartstilsynet foretar kontroll av timekrav for rettighetsforlengelse, betales gebyr kr 670 i tillegg til gebyr for rettighetsforlengelsen.

Når ferdighetskontroll gjennomføres av Luftfartstilsynet betales gebyr kr 3-600 **3 730** i tillegg til gebyr for ferdighetskontroll.

For ferdighetskontroll i selskap som har ordning for automatisk overføring av data fra skjema «Report Form on combined OPC/PC» (NF-1044 E) til Luftfartstilsynet, betales gebyr kr 1-750 **1 810** for første ferdighetskontroll i kalenderåret. For ferdighetskontroller ut over den første i året, betales gebyr etter bestemmelsen i første ledd bokstav c.

§ 43 **44** *Gebyr for flytelefonistsertifikat og attestasjon til kabinbesetningsmedlem*

For utstedelse av flytelefonistsertifikat RT betales gebyr kr 1-320 **1 370**. For forlengelse, gjenutstedelse eller duplikat av flytelefonistsertifikat RT betales gebyr kr 750.

For utstedelse eller duplikat av attestasjon til kabinbesetningsmedlem betales gebyr kr 660.

§ 44 **45** *Gebyr for instruktør- og kontrollantrettighet for piloter*

For behandling av søknad om utstedelse av instruktørbevis for FI, CRI, IRI eller akro, betales gebyr kr 3-750 **3 890**. For forlengelse, gjenutstedelse eller utvidelse betales gebyr kr 3-260 **3 380**.

For behandling av søknad om utstedelse av instruktørbevis TRI, SFI, MCCI, STI og FTI, betales gebyr kr 4-860 **5 030**. For forlengelse, gjenutstedelse eller utvidelse betales gebyr kr 3-260 **3 380**. **For behandling av søknad om bytte fra TRI til SFI eller motsatt betales gebyr kr 3 380.**

For saksbehandling knyttet til Assessment of Competence og/eller utstedelse av kontrollantbevis, betales gebyr kr 2-720 **2 820**. Når Assessment of Competence gjennomføres av Luftfartstilsynet, betales gebyr kr 6-730 **6 970**. For saksbehandling og utstedelse av autorisasjon til språkkontrollant, betales gebyr kr 1-570 **1 630**.

§ 45 **46** *Gebyr for sertifikat eller kompetansebevis til flyteknisk personell*

For sertifikat eller kompetansebevis til flyteknisk personell betales gebyr

a. kr 6-500 **6 730** for utstedelse eller utvidelse av Part-66 AML med-ny typerettighet eller tilsvarende nasjonal rettighet.

b. kr 2-000 **2 070** for utstedelse eller utvidelse med ny kategori for Part-66 vedlikeholds-sertifikat uten typerettighet, eller overføring fra annen EASA-medlemsstat

c. kr 1-590 **1 650** for fornyelse eller duplikat av Part-66 vedlikeholdssertifikat eller tilsvarende nasjonal rettighet

d. kr 9-000 **9 320** for gjennomføring av typeevaluering og utstedelse eller utvidelse av Part-66 vedlikeholdssertifikat (AML) eller tilsvarende nasjonal rettighet.

- e. ~~kr 1 590~~ **1 650** for utstedelse av rapport for eksamenskreditt for moduleksamen som er 8 år eller eldre

Gebyr for typeevaluering dekker ikke utgifter til å fremskaffe luftdyktig luftfartøy eller nødvendig verktøy og manualer. Søker må selv sørge for slikt utstyr og betaling for dette. For prøve som avlegges utenfor Norge betales gebyr etter regning, jf. § 4.

§ 46 47 *Gebyr for sertifikat til flygeledere og flygelederelever og autorisasjonsbevis til AFIS/FIS-personell*

For innehaver av sertifikat til flygeleder og flygelederelev påløper årsgebyr ~~kr 2 060~~ **2 130**. Årsgebyret dekker sertifikatutstedelse og påtegning i sertifikatet ved fornyelse og for nye privilegier.

For dokumentutstedelse betales gebyr etter følgende satser

- a. ~~kr 3 000~~ **3 100** for konvertering av flygeledersertifikat fra EØS-land og ~~kr 7 550~~ for konvertering av flygeledersertifikat utenfor EØS-land.
- b. ~~kr 2 000~~ **2 070** for utstedelse av autorisasjonsbevis etter bestått autorisasjon av AFIS/FIS- personell.
- c. Når autorisasjonsprøve for AFIS/FIS-personell gjennomføres ved bruk av kontrollant fra Luftfartstilsynet betales et tillegg på ~~kr 10 000~~ **10 400**.
- d. **For godkjenning av kontrollant AFIS/FIS betales gebyr kr 2 000.**

For øvrig saksarbeid som fører til nytt sertifikat, bevis eller ny rettighet betales gebyr etter regning, jf. § 4.

§ 47 48 *Gebyr for godkjenning av flylege, flymedisinsk senter og utstedelse av legeattest mv.*

For første gangs godkjenning av flymedisinsk senter betales gebyr etter regning, jf. § 4. For første gangs godkjenning av flylege eller allmennlege som utsteder legeattest for LAPL betales gebyr ~~kr 6 270~~ **6 500**.

For godkjent flymedisinsk senter påløper årsgebyr ~~kr 39 400~~ **40 800** samt et tillegg per gjennomført undersøkelse. For godkjent flylege påløper årsgebyr ~~kr 5 820~~ **6 030** samt et tillegg per gjennomført undersøkelse. Tillegget per flymedisinsk undersøkelse er for søknad til klasse 1 og 3 ~~kr 600~~ **620**, for klasse 2, LAPL og AFIS/FIS/HF-personell ~~kr 480~~ **500**. Tillegget beregnes på bakgrunn av antall gjennomførte flymedisinske undersøkelser i tidsrommet 1. oktober 2024 **2025** til og med 30. september ~~2025~~ **2026**. For godkjent allmennlege som utsteder legeattest for LAPL betales årsgebyr ~~kr 800~~ og et gebyr på ~~kr 480~~ **500** pr gjennomført undersøkelse.

For første gangs godkjenning av flylege med praksis utenfor Norge, betales gebyr etter regning jf. § 4. For godkjent flylege med praksis utenfor Norge påløper årsgebyr ~~kr 11 000~~ **11 400**. For tilsyn med flylege med kontorsted utenfor Norge, må det i tillegg betales reise- og oppholdskostnader.

For registrering av opplysninger i forbindelse med legeattest eller legeerklæring utstedt av flylege utenfor Norge, påløper gebyr ~~kr 1 160~~ **1 200**. Gebyret faktureres sertifikatinnehaber.

For saksarbeid betales gebyr etter følgende satser:

- a. ~~kr 1 090~~ **1 180** for dispensasjonssøknad i tilknytning til legeattest eller legeerklæring for seilfly, ballong, mikrofly eller AFIS/FIS/HF-personell
- b. ~~kr 640~~ **660** for utstedelse av uendret legeattest i gyldighetsperioden
- c. ~~kr 640~~ **660** for kopi av enkeltstående saksdokument
- d. ~~kr 1 830~~ **1 900** for saksarbeid ved endring av utstederland (State of Licence Issue)

§ 48 49 *Årsgebyr og gebyr for utdannings- og skoletillatelser mv.*

Gebyr for utdannings- og skoletillatelser dekker kostnader ved blant annet

gjennomgåelse av dokumentasjon av faginnhold og sammensetning, studieplan og eventuell inspeksjon før godkjenning gis.

For utdannings- og skoletillatelser betales gebyr og årsgebyr etter følgende satser:

Utdannings- og skoletillatelser	Første gangs godkjenning	Årsgebyr
a. Deklarert treningsorganisasjon (DTO)		10 360 10 730
b. Nytt utdanningsprogram for DTO	5 740 5 950	
c. DTO, tillegg per ekstra undervisningssted		5 570 5 770
d. ATO som er tilknyttet operatør med AOC	etter regning, jf. § 4	156 200 179 600
e. ATO som ikke er tilknyttet operatør med AOC	etter regning, jf. § 4	292 600 303 100
f. ATO med godkjenning begrenset til PPL og LAPL	etter regning, jf. § 4, minimumsbeløp 7 000	11 470 11 880
g. Nytt utdanningsprogram for ATO	etter regning, jf. § 4	
h. Godkjenning av bruk av FSTD A/H i undervisningsprogram	etter regning, jf. § 4	etter regning, jf. § 4
i. Treningsorganisasjon for kabinbesetning (Årsgebyr gjelder frittstående organisasjon) godkjenning av hele, eller deler av, utdanningsprogram	etter regning, jf. § 4	67 100 69 500
j. Flyteknisk skole. Part-147	etter regning, jf. § 4	156 200 179 600
k. Utvidelse, flyteknisk typekurs og faggruppeutdanning. Part-147. Gjelder per flytype eller	etter regning, jf. § 4	
l. Flyteknisk typekurs og faggruppeutdanning. Ikke Part-147. Gjelder per flytype eller kategori	etter regning, jf. § 4	
m. Utdanningsorganisasjon for flygeledere, institusjonell utdanning (basic/rating training)	etter regning, jf. § 4	156 200 161 800

n. Utdanningsorganisasjon for flygeledere, enhetstrening og vedlikeholdstrening, per enhet	etter regning, jf. § 4	39 700 41 100
o. STD for flygeledertrening	etter regning, jf. § 4	11 000
p. Utdanningsorganisasjon Treningsorganisasjon for institusjonell trening AFIS/ FIS mv., institusjonell utdanning	etter regning, jf. § 4	60 100 62 300
q. Utdanningsorganisasjon for AFIS/FIS, enhets- og vedlikeholdstrening, 1 per enhet	etter regning, jf. § 4	25 400
r. Utdanningsorganisasjon for AFIS/FIS, enhets- og vedlikeholdstrening med 2-4 enheter	etter regning, jf. § 4	63 800
s. Utdanningsorganisasjon for AFIS/FIS, enhets- og vedlikeholdstrening med 5 enheter eller mer	etter regning, jf. § 4	95 600
t. Godkjenning av særskilte treningsprogram for flygeledere og AFIS/FIS	8 300	
u. Godkjenning av LAB-program for språktesting (engelsk) for flygeledere og AFIS/FIS	15 350	

~~For godkjenning etter andre ledd bokstav f betales gebyr etter regning, jf. § 4, med minimumsbeløp som framgår av tabellen.~~

For søknad om **ny godkjenning eller** endring av gjeldende godkjenning til et høyere kvalifikasjonsnivå og/eller nytt område, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

For tilsyn med utdanningsorganisasjon som krever reise utenfor Norge, eller reise til annet sted enn organisasjonens faste undervisningssted, betales gebyr etter regning jf. § 4.

§ 49 **50** Årsgebyr og gebyr for godkjenning av **FSTD organisasjon og FSTD kategori FFS, FTD eller FNPT**

For godkjenning av FSTD organisasjon betales gebyr etter regning, jf. § 4.

Godkjent FSTD organisasjon betaler årsgebyr kr 120 000 og tillegg kr 15 000 per lokasjon i Norge.

Godkjent FSTD organisasjon som er tilknyttet en godkjent norsk ATO betaler årsgebyr kr 60 000.

Årsgebyr godkjent FSTD dekker blant annet kostnader ved gjennomføring av årlig evaluering, samt gjennomgang og godkjenning av dokumentasjon.

For initiell godkjenning av flysimulator FSTD betales gebyr etter regning, jf. § 4.

For godkjent FSTD kategori FFS eller FTD betales årsgebyr kr 108 200 **112 100 per**

enhet. For godkjent FSTD kategori FNPT betales årsgebyr kr ~~95 100~~ **98 500** for hovedenheten og kr ~~32 800~~ **34 000** per variant av denne, forutsatt at ~~inspeksjonen~~ **evalueringen** gjøres samlet. Hvis ~~inspeksjon~~ **Dersom evaluering** av variant ikke gjøres sammen med hovedenheten, påløper gebyr etter regning for varianten, jf. § 4.

For ~~evalueringer som blir utført ut over dette~~ **oppdatering/endringer av FSTD** betales gebyr etter regning, jf. § 4.

For tilsyn med FSTD organisasjon og/eller evaluering av FSTD som krever reise utenfor Norge betales gebyr etter regning, jf. § 4.

Kapittel VIII. Flysikring

§ 50 *Gebyr for sertifisering av tjenesteyter på flysikringsområdet*

For sertifisering av tjenesteyter på flysikringsområdet betales ~~gebyr etter regning, jf. § 4.~~

§ 51 *Årsgebyr og gebyr for sertifisering av for tjenesteyter av for lufttrafikkjeneste på flysikringsområdet*

For sertifisering av tjenesteyter for lufttrafikkjeneste betales gebyr etter regning, jf. § 4.

Årsgebyr dekker, i tillegg til kostnader som nevnt i § 5 første ledd, re-sertifisering av tjenesteyter, jf. § 50 og endringshåndtering. Dersom Luftfartstilsynets arbeid med endringshåndtering blir særlig omfattende, **og/eller ved innføring av ny teknologi av særlig omfang** betales gebyr etter regning, jf. § 4.

For sertifiserte tjenesteytere innenfor flysikringstjeneste betales årsgebyr kr ~~262 500~~ **272 000** med tillegg av

- kr ~~284 300~~ **295 000** for hver kontrollsentral/sektorgruppe (underveistjeneste)
- kr ~~136 000~~ **141 500** for hver RTC (enhet for fjernstyring, Remote Tower Center)
- kr ~~222 200~~ **230 000** for hver kontrollerte tårnenhet
- kr ~~136 600~~ **141 500** for hver kontrollerte tårnenhet (RTC)
- kr ~~222 200~~ **230 000** for hver enhet for innflygingskontroll
- kr ~~90 900~~ **94 000** for hver enhet med AFIS/FIS
- kr ~~63 000~~ **65 300** for hver enhet med AFIS/FIS i RTC

Hvor kontrolltårn og enhet for innflygingskontroll ikke er separate enheter, betales gebyr kun for kontrolltårn. For kontrollsentral/sektorgruppe som også omfatter innflygingskontroll, betales kun gebyr for kontrollsentral/sektorgruppe.

For tjenesteyter som kun yter flygeinformasjonstjeneste AFIS/FIS betales ~~ikke gebyr etter andre ledd. For slik flygeinformasjonstjeneste betales årsgebyr kr 143 700~~ **148 900** for hver enhet.

§ 52 *Årsgebyr og gebyr for sertifisering av tjenesteyter for flynavigasjonstjeneste*

For sertifisering av tjenesteyter for CNS (flynavigasjonstjeneste) betales gebyr etter regning, jf. § 4.

For **organisasjon sertifisert for CNS tjeneste (flynavigasjonstjeneste)** betales årsgebyr kr ~~475 300~~ med tillegg for hvert sted som yter flynavigasjonstjeneste med

- kr 445 800 for flyplass med instrumentlandingssystem i kategori II eller III.
- kr 196 000 for flyplass med instrumentlandingssystem i kategori I.
- kr 117 600 for flyplass med ikke-presisjons instrumentlandingssystem.

For organisasjon sertifisert for CNS tjeneste og som har et begrenset sertifikat betales årsgebyr kr 350 000.

For organisasjon sertifisert for MET-varslingsjeneste betales årsgebyr kr ~~273 000~~ 282 800. For organisasjon sertifisert for MET-observasjonstjeneste betales årsgebyr kr ~~150 000~~ 155 400.

For organisasjon sertifisert for Aeronautical Information ~~Services Management~~ betales årsgebyr kr ~~273 000~~ 282 800.

For organisasjon sertifisert for Flight Procedure Design betales årsgebyr kr 60 000.

For organisasjon sertifisert for Flight Procedure Design begrenset til flight validation, betales årsgebyr kr 40 000.

§ 52 ~~53~~ Godkjenning av inn- og utflygingsprosedyrer mv.

For godkjenning av inn- og utflygingsprosedyrer og andre PANS OPS-prosedyrer, betales gebyr etter regning, jf. § 4.

§ 53 ~~54~~ Gebyr for kontrollflyorganisasjon

For godkjenning av kontrollflyorganisasjon betales gebyr etter regning, jf. § 4. For kontrollflyorganisasjon betales årsgebyr kr ~~57 300~~ 59 400 og et tillegg på kr ~~10 000~~ 10 400 for hver deltjeneste kontrollflyorganisasjonen er sertifisert for.

§ 54 ~~55~~ Gebyr for søknad om opprettelse av luftromsrestriksjoner og andre områder og soner

For søknad om opprettelse av forbudt område, restriksjons- og fareområde, reservert luftrom, geografisk UAS-område, radiopåbudssone, transponderpåbudssone, eller sone eller område med krav til alternativ type overvåknings- eller kommunikasjonsutstyr, betales gebyr etter regning, jf. § 4. Offentlige myndigheter er unntatt fra kravet om gebyr for søknad om opprettelse av luftromsrestriksjoner og andre områder og soner.

§ 56 Gebyr for luftfartshinder og merking av luftfartshinder

For behandling av søknad om godkjenning av system for behovsstyrt tenning av hinderlys betales gebyr etter regning, jf. § 4.

For behandling av søknad om godkjenning av annen merking av luftfartshinder og dispensasjonssøknader betales gebyr etter regning, jf. § 4.

For tilsyn med godkjente system for behovsstyrt tenning av hinderlys eller annen merking av luftfartshinder betales gebyr etter regning, jf. § 4.

§ 55 ~~57~~ Gebyr for tjenesteyter U-space

For sertifisering av tjenesteyter ~~eller endring i sertifisering~~ innenfor området U-space (USSP og CISP) betales gebyr etter regning, jf. § 4.

Kapittel IX. Flyplass og security

§ 56 ~~58~~ Gebyr for konsesjon for ~~fly-~~landingsplass

Gebyr for ~~behandling av søknad om~~ konsesjon ~~for landingsplass eller fornyelse av slik konsesjon til å anlegge, drive og inneha flyplass og for søknad om dispensasjon fra krav om konsesjon, dekker kostnader ved blant annet gjennomgang av dokumentasjon og arbeid med høringsprosess fram til vedtak er fattet eller godkjenning. Gebyr for fornyelse av konsesjon dekker kostnader ved blant annet gjennomgang av dokumentasjon.~~

For behandling av søknad om utstedelse eller fornyelse av konsesjon ~~for landingsplass til offentlig bruk~~ betales gebyr etter følgende satser: ~~regning jf. § 4.~~

For behandling av søknad om utstedelse eller fornyelse av konsesjon for landingsplass til privat bruk betales gebyr etter regning jf. § 4, med maksimalt beløp kr 100 000 per landingsplass.

	<i>Første-gangs utstedelse</i>	<i>Fornyelse</i>
a. konsesjon for flyplass til offentlig bruk	174 700	78 600
b. konsesjon for flyplass til privat bruk	43 400	19 100

For søknad om utvidelse av gitt konsesjon for landingsplass til privat bruk til å gjelde konsesjon for landingsplass til offentlig bruk, **eller motsatt, betales gebyr etter regning jf. § 4.**

~~betales gebyr som for ny søknad om konsesjon.~~ Ved **For søknad om** skifte av konsesjonshaver betales gebyr kr 7 000 **7 500 for hver landingsplass.**

For søknad om dispensasjon fra krav om konsesjon betales gebyr kr 7 720 for hver landingsplass. For søknad om endring av konsesjonsvilkår **eller søknad om dispensasjon fra krav om konsesjon** betales gebyr etter regning med minimumsbeløp kr 7 100, jf. § 4. For søknad om dispensasjon fra konsesjonsvilkår betales gebyr kr 3 870. Der søknad om fornyelse av konsesjon kommer inn senere enn 6 måneder før utløp av gjeldende konsesjon, og det søkes om midlertidig forlengelse av gjeldende konsesjon, betales gebyr kr 4 500.

§ 57 **59** Årsgebyr og gebyr for sertifisering eller teknisk/operativ godkjenning av flyplasser mv.

Gebyr for sertifisering eller teknisk/operativ godkjenning av flyplass, **herunder helikopterplass**, dekker kostnader ved blant annet gjennomgåelse av dokumentasjon og inspeksjon før godkjenning gis.

For sertifisering eller teknisk/operativ godkjenning av flyplass **eller helikopterplass** betales gebyr etter regning, jf. § 4 med minimumsbeløp og årsgebyr etter følgende satser:

	<i>Første-gangs Godkjenning</i>	<i>Årsgebyr</i>
a) flyplass som har minst én rullebane med instrumentlandingssystem i kategori II eller III	1 472 000	652 000
b) flyplass som har minst én rullebane med instrumentlandingssystem i kategori I	490 800	261 300 270 000
c) flyplass som ikke kommer inn under andre ledd bokstav a eller b, og som enten har trafikk med luftfartøy med største tillatte startvekt (MTOW) 5 700 kg eller over, eller er godkjent for 10 passasjerer eller flere	27 200	94 400 104 800
d) flyplass og helikopterplass som ikke kommer inn under andre ledd bokstav a, b, c eller e . øg helikopterplass som har minst en av følgende aktiviteter: a. flyging i samsvar med instrumentflygereglene b. lufrutetrafikk c. flyging med betalende passasjerer	47 700	19 500 20 200
e) helikopterplass for flyging på kontinentalsokkelen	etter regning, jf. § 4	

f) flyplass og helikopterplass som ikke kommer inn under andre ledd bokstav a, b, c eller d	7 980	2 200 2 280
g) helikopterplass som ikke kommer inn under andre ledd bokstav d	36 300	8 500

For søknad om endret sertifisering eller teknisk/operativ godkjenning til en annen gebyrgruppe betales gebyr etter regning, jf. § 4.

~~For flyplass med sertifisering eller teknisk/operativ godkjenning betales årsgebyr etter satsene i andre ledd.~~

~~For godkjenning av flyplass-sjef eller annet ledende personell betales gebyr kr 7 500. Fornyelse av godkjenning av flyplass-sjef som ikke innebærer ny godkjenningssamtale, inngår i årsgebyret.~~

~~For saksbehandling knyttet til godkjenning av annen merking av luftfartshinder, dispensasjonssøknader, fastsettelse av krav til merking av luftfartshinder og verifikasjon av merking betales gebyr etter regning, jf. § 4.~~

§ 60 Gebyr for organisasjoner som driver bakketjeneste etter selverklæring

For behandling av mottatt selverklæring fra organisasjon som driver bakketjeneste på lufthavn betales gebyr kr 3 000. I tillegg betales gebyr kr 500 per lufthavn som organisasjon skal operere på.

§ 58 61 Sikkerhetsgodkjenning av leverandør av forsyninger til flyging, fraktleverandør, kjent avsender, transportør og andre aktører

Gebyr for sikkerhetsgodkjenning av aktører innen sivil luftfart dekker kostnader ved blant annet gjennomgåelse av dokumentasjon og inspeksjon før godkjenning gis.

For sikkerhetsgodkjenning betales gebyr etter regning, jf. § 4, med minimumsbeløp

- kr 250 000 for fraktleverandør med 20 eller flere kontorer/sted.**
- ~~kr 116 400~~ **200 000** for fraktleverandør med 10 - **19** kontorer/sted ~~eller flere.~~
- ~~kr 90 000~~ **150 000** for fraktleverandør med 3 t.o.m. 9 kontorer/sted.
- ~~kr 72 000~~ for fraktleverandør med 2 kontorer/sted.
- ~~kr 36 100~~ for fraktleverandør med 1 kontor/sted.
- ~~kr 15 700~~ **25 000** for kjent avsender.
- ~~kr 15 700~~ **25 000** for transportør per kontor/sted

For sikkerhetsgodkjenning av leverandør av forsyninger til flyging betales gebyr etter regning, jf. § 4, med minimumsbeløp

- ~~kr 82 500~~ **150 000** for leverandør med 10 kontorer/sted eller flere.
- ~~kr 64 200~~ **90 000** for leverandør med 3 t.o.m. 9 kontorer/sted.
- ~~kr 45 800~~ for leverandør med 2 kontorer/sted.
- ~~kr 18 300~~ **25 000** for leverandør med 1 kontor/sted.

For godkjenning av nytt underkontor for allerede sikkerhetsgodkjent fraktleverandør eller leverandør av forsyninger, betales gebyr ~~kr 20 600~~ **21 300**. For endring i godkjenningvilkår for sikkerhetsgodkjent fraktleverandør eller leverandør av forsyninger som krever inspeksjon, betales gebyr ~~kr 20 600~~ **21 300**.

~~For sertifisering/godkjenning av instruktør betales gebyr kr 6 820. For utvidelse av sertifisering/godkjenning betales gebyr kr 1 820 per utvidelse.~~

~~For godkjenning av kurs betales gebyr kr 5 200 per kurs.~~

For andre sikkerhetsgodkjenninger enn som nevnt i første til femte ledd, betales gebyr

etter regning jf. § 4.

§ ~~59~~ **62** *Gebyr for bakgrunnssjekk i luftfarten*

For søknad om bakgrunnssjekk av enkeltperson i luftfarten betales gebyr kr ~~580~~ **600**. For elektronisk søknad om bakgrunnssjekk gjennom offisiell portal, betales gebyr kr 410. For årlig elektronisk fornyelse av utvidet bakgrunnssjekk betales gebyr kr 220.

§ ~~60~~ **63** *Gebyr for prøver og sertifisering av sikkerhetspersonell **og instruktør***

For søknad om sertifisering eller resertifisering av sikkerhetspersonell betales gebyr kr 1 500 per modul.

For søknad om tilleggssertifisering for SIIT (bildefortolkningstest) betales gebyr kr 2 000 per modul.

For mer enn ett forsøk i teoriprøve betales kr 500 per prøve.

For mer enn ett forsøk i SIIT (bildefortolkningstest) betales kr 800 per prøve.

For sertifisering/godkjenning av instruktør betales gebyr kr 6 820. For utvidelse av sertifisering/godkjenning betales gebyr kr 1 820 per utvidelse.

For sertifisert/godkjent instruktør betales årsgebyr kr 4 830.

For godkjenning av kurs betales gebyr kr 5 200 per kurs.

§ ~~61~~ **64** *Årsgebyr for lufthavner **og** luftfartsselskaper **og** sertifisert instruktør*

For **sikkerhetsgodkjent** lufthavn betales årsgebyr

a. kr ~~430-600~~ **446 200** for lufthavn med mer enn 10 millioner passasjerer.

b. kr ~~267-600~~ **294 400** for lufthavn med 2 – 10 millioner passasjerer.

c. kr ~~107-200~~ **128 800** for lufthavn med færre enn 2 millioner passasjerer.

For **sikkerhetsgodkjent** luftfartsselskap betales årsgebyr

a. kr ~~223-600~~ **231 600** for selskap med luftfartøy over 19 seter, eller luftfartøy over 15 tonn MTOW.

b. kr ~~107-200~~ **111 000** for selskap med luftfartøy til og med 19 seter.

c. kr ~~42-800~~ **50 600** for selskap med rene fraktfly (all cargo) over 15 tonn MTOW.

~~For sertifisert/godkjent instruktør betales årsgebyr kr 4 830.~~

§ ~~62~~ **65** *Årsgebyr for sikkerhetsgodkjent fraktleverandør, leverandør av forsyninger, **transportør** og kjent avsender*

For sikkerhetsgodkjente fraktleverandører betales årsgebyr

a. **kr 200 000 for fraktleverandør med 20 eller flere kontorer/sted**

b. kr ~~122-400~~ **126 800** ~~hvor for~~ fraktleverandør ~~har med~~ 10 -19 kontorer/sted ~~eller mer.~~

c. kr ~~91-600~~ **94 900** ~~hvor for~~ fraktleverandør ~~har med~~ 3-9 kontorer/sted.

d. kr ~~72-500~~ **75 100** ~~hvor for~~ fraktleverandør ~~har med~~ 2 kontorer/sted.

e. kr ~~36-900~~ **38 200** ~~hvor for~~ fraktleverandør ~~har med~~ 1 kontor/sted.

For sikkerhetsgodkjent fraktleverandør som er ansvarlig for fysisk sikkerhetskontroll, betales tillegg til årsgebyr med kr ~~8-030~~ **8 300** per sted med slik fysisk sikkerhetskontroll.

For sikkerhetsgodkjent leverandør av forsyninger til flyging betales årsgebyr

a. kr ~~67-500~~ **69 900** ~~hvor for~~ leverandøren ~~har med~~ 10 kontorer/sted eller mer.

b. kr ~~33-900~~ **35 100** ~~hvor for~~ leverandøren ~~har med~~ 3-9 kontorer/sted.

- c. kr ~~22 700~~ 23 500 ~~hvor for~~ leverandøren ~~har~~ med 2 kontorer/sted.
- d. kr ~~11 200~~ 11 600 ~~hvor for~~ leverandøren ~~har~~ med 1 kontor/sted.

For kjent avsender betales årsgebyr kr ~~4 900~~ 9 500 per kontor/sted.

For godkjent transportør betales årsgebyr kr ~~4 900~~ 9 500 per kontor/sted

Kapittel X. Avsluttende bestemmelser

§ ~~63~~ 66 *Klage*

Enkeltvedtak om fastsettelse av størrelse på gebyr etter regning kan påklages til Samferdselsdepartementet.

Enkeltvedtak i forbindelse med søknad om helt eller delvis bortfall av gebyr, jf. § 3 tredje ledd og § 5 sjette ledd, kan påklages til Samferdselsdepartementet.

§ 64 67 *Overgangsbestemmelse*

Er en komplett søknad innkommet før xx. xxx. 2026, betales gebyr etter forskrift ~~21. desember 2023 nr. 2374~~ 20. januar 2025 nr. 87 om gebyr til Luftfartstilsynet mv. Det samme gjelder for prøve avlagt før xx. xxx. 2026.

§ ~~65~~ 68 *Ikrafttredelse*

Forskriften trer i kraft xx. xxx. 2026. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift ~~21. desember 2023 nr. 2374~~ 20. januar 2025 nr. 87 om gebyr til Luftfartstilsynet mv.